

РЕШЕНИЕ

№ 2547

гр. Бургас, 14.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XXXII СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **СТОЯН П. МУТАФЧИЕВ**

при участието на секретаря **НЕДЯЛКА Й. ДИМИТРОВА**
като разгледа докладваното от **СТОЯН П. МУТАФЧИЕВ** Гражданско дело № 20222120103014 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по повод искова молба от „ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ЛЕВ ИНС“ АД против „Екоджен“ ООД, с която е предявен осъдителен иск.

В законоустановения едномесечен срок отговор от ответника не е постъпил.

С определение № 5071/19.09.2022 г. съдът конституира Община Разград като трето лице помагач на страната на ищеца. Община Разград депозира писмено становище, че искът е допустим и основателен.

В съдебно заседание представител на ищцовото дружество не се явява. Преди съдебно заседание, в което е даден ход на делото по същество, депозира писмено становище, с което моли съда да уважи иска, като присъди на страната сторените по делото разноски.

В съдебно заседание ответникът не се явява и не се представлява.

Третото лице-помагач Община Разград не изпраща представител в съдебно заседание.

Бургаският районен съд, след като взе предвид събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Между Община Разград, в качеството на възложител, и „ЕКОДЖЕН“ ООД, в качеството на изпълнител, на основание чл. 112, ал. 1 от Закона за обществените поръчки е сключен Договор № *** г. (за краткост Договора). Съгласно чл. 1, ал. 1 от Договора изпълнителят се е задължил да предостави срещу възнаграждение и при условията на Договора, изпълнението на обществена поръчка с предмет „избор на изпълнител за доставка на съдове и техника за разделно събиране и транспортиране на зелени битови отпадъци от територията на общините членки на РСУО Разград за нуждите на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините на РСУО Разград“, финансиран от ОПОС 2014-2020 г. Съгласно чл. 10, ал. 1 от Договора при неговото подписване изпълнителят се е задължил да представи на възложителя гаранция за изпълнение в размер на 3 % от стойността на

договора без ДДС, а именно сумата от 10 934,40 лв. („Гаранция за изпълнение“), която служи за обезпечаване на изпълнението на задълженията на изпълнителя по Договора. Според чл.13, ал.1 от Договора когато като гаранция за изпълнение се представя застраховка, изпълнителят предава на възложителя оригинален екземпляр на застрахователна полица, в която възложителят е посочен като трето ползващо се лице (бенефициер), която трябва да обезпечаваше изпълнението на Договора чрез покритие на отговорността на изпълнителя.

На това основание „ЕКОДЖЕН“ ООД, в качеството на застрахован, сключва с дружеството ищец застрахователен договор, обективиран в застрахователна полица № *** със срок на валидност по клауза „Гаранция за добро изпълнение“ до 08.03.2022 г., при застрахователна сума 10 934,40 лв., като застрахователят се е задължил неотменимо срещу платена застрахователна премия и при договорените ред, условия и срокове, да обезщети бенефициера, който е Община Разград, за претърпени загуби, до размера на гаранционния ангажимент, вследствие на неизпълнение или неточно, лошо, частично и забавено изпълнение на задължения на застрахования по Договора. По застрахователния договор не е предвидено самоучастие, а застрахователната премия е в размер на 589,02 лева, която е платена от застрахования.

Според т.6 от „Специални договорености“ от застрахователния договор, след изплащане на застрахователно обезщетение на бенефициера от страна на застрахователя, застрахованият се задължава да възстанови изцяло изплатената сума на застрахователя в 15-дневен срок от получаване на писмена покана от страна на застрахователя.

Съгласно т. 4 от „Предложение за изпълнение на поръчката, в съответствие с техническите спецификации и изискванията на възложителя“ (представено по делото), от „ЕКОДЖЕН“ ООД е предложен срок за изпълнение на доставката в рамките на 30 календарни дни, считано от получаване на възлагателно писмо от страна на възложителя.

По делото е представено копие от съобщение, подписано от зам. кмет на Община Разград, адресирано до управителя на „ЕКОДЖЕН“ ООД, с което на основание чл. 5, ал. 2 от Договора, сключен между страните, е възложено на ответника да извърши доставката на 118 броя контейнери за разделно събиране на растителни отпадъци, индивидуализирани по марка и модел и 2 броя специализирани камиони за транспортиране на разделно събирани отпадъци, като е посочено, че срокът за изпълнение започва да тече от дата на получаване на писмото.

Приложено е копие на писмо, подписано от Д.К., управител на ответното дружество, адресирано до Община Разград, с което К. е потвърдил, че на 25.10.2021 г. е получил възлагателното писмо за стартиране на изпълнението по договора.

На 24.02.2022 г. Община Разград издава Заповед № 211 (приложена по делото), с която е определена Комисия за извършване на проверка на мястото за изпълнение и която е следвало да установи извършена ли е доставката на уговореното с договора.

На 24.02.2022 г., в изпълнение на горепосочената Заповед, след посещение на мястото за изпълнение на доставките, посочено в чл. 6 от Договора, а именно имот с идентификатор ***.278, е установено, че не са доставени съдовете и техниката, предмет на Договора.

На 02.03.2022 г. Община Разград депозира писмено уведомление при застрахователя за събитие по застрахователна полица № ***.

Впоследствие е изготвен доклад по щета № ***/10.03.2022 г., като застрахователят приема, че на Община Разград следва да се изплати обезщетение в размер на 10 934 лв.

Прието е и платежно нареждане за сумата 10 934,40 лева с дата 05.04.2022 г., с получател Община Разград и наредител дружеството ищец.

По доказателствата:

Така изложената фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на събраните по делото писмени доказателства, неоспорени от страните.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск е с правно основание чл. 433, т. 1, вр. с чл. 429, ал. 1, т. 2 от КЗ. В случая разпоредбата на чл.410 от КЗ е неприложима, защото тя урежда хипотеза на встъпване на застрахователя в правата на застрахования, а в случая застрахователят насочва претенцията си именно към застрахования, т.е. упражнява „регресно право“.

Според чл.429, ал.1, т.2 от КЗ с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят може да се задължи да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение.

Според чл.111, ал.1 от ЗОП възложителят може да изисква от определения изпълнител да предостави гаранции, които да обезпечат изпълнението на договора и/или авансово предоставените средства, като гаранцията може да се представи във формата на застраховка, която обезпечава изпълнението чрез покритие на отговорността на изпълнителя – чл.111, ал.5, т.3 от ЗОП. Независимо че в застрахователния договор се говори за „гаранции по договор“, по същество се касае за застраховане на гражданска отговорност по смисъла на глава Четиридесет и първа от КЗ – аргумент от клауза „Застрахователно покритие“ от застрахователния договор.

Застраховката „Гражданска отговорност“ е вид имуществена застраховка, чиято основна специфика се състои в обекта, респективно предмета на застраховане. Обект на застраховане е гражданската отговорност (договорна или деликтна) на застрахования, за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, с оглед на което предмет на застраховане е не активът на застрахованото лице, а пасивът му. Застрахователният риск, който е покрит, е опасността застрахованият да отговаря пред своя контрагент за вредите вследствие неизпълнение на договорно задължение.

В случая страните са обвързани именно от такъв договор за застраховка „Гаранция за изпълнение“, обективизиран в процесната застрахователна полица, по който застраховател е ищецът, а ползващо се лице от застраховката е третото лице-помагач Община Разград, която може да търси застрахователното обезщетение директно от застрахователя, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ. В срока на застрахователно покритие по този договор е настъпил покрит от застраховката риск, а именно: ответникът не е изпълнил задълженията си към Община Разград, съгласно Договора. Община Разград, в качеството си на ползващо се от застраховката лице, е предявила своевременно претенцията си пред застрахователя, която претенция по размер не надвишава застрахователната сума и е направена в срока на застраховката. На Община Разград е изплатено застрахователно обезщетение, но въпреки това искът се явява неоснователен, като мотивите за това са следните:

Регресните претенции са изключение, а не правило, поради което те са регламентирани изрично в закона като такива – според разпоредбата на чл.433 от КТ застрахователят има право на регресен иск срещу застрахования. Принципно положение при застраховката „Гражданска отговорност“, което е изяснено още в т. 15 ППВС № 7/77 г. , е, че застрахователят има право на регресен иск срещу застрахования само , когато последният умишлено е увредил третото лице – чл. 433, т.1 от КЗ. По делото обаче липсват каквито и да е доказателства лицата, представляващи юридическото лице, и лицата в трудови правоотношения с него, защото те също са застраховани (чл.431 от ТЗ), „умишлено“ да не са изпълнили Договора. Застрахователният договор не предвижда самоучастие, поради което не е налице и хипотезата на чл.433, ал.1, т.2 от КЗ, а и в случая застраховката не е задължителна. Няма и никакви доказателства Община Разград да е претърпяла вреди от действия или бездействия на застрахования вследствие на употребата на алкохол с концентрация в кръвта над допустимата по закон норма или под въздействието на наркотично вещество или на негов аналог – чл.433, ал.1, т.3 от КЗ.

Следователно цитираната т.6 от застрахователния договор урежда „други хипотези“ на „регресно право“ на застрахователя срещу застрахования, необхванати от КЗ. Според

Тълкувателно решение № 1 от 27.04.2022 г. на ВКС по т. д. № 1/2020 г., ОСГТК съдът е длъжен да се произнесе в мотивите на решението по нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, без да е направено възражение от заинтересованата страна, само, ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства. Според настоящия съдебен състав т. 6 от „Специални договорености“ от застрахователния договор е нищожна, като противоречаща на закона и заобикаляща го, и това произтича пряко от сделката.

Поради наличието на риск от възникването на договорна отговорност, ответникът плаща застрахователната премия на застрахователя, за да носи той рискът – аргумент от чл.343, ал.1 от КЗ. В този смисъл, при изплащане на застрахователно обезщетение, застрахователят изпълнява свое, а не чуждо задължение. Ако застрахователят има право на регрес и в „други хипотези“, неуредени от КЗ, то застрахователният договор е без основание – застрахователят не поема никакъв риск от настъпване на застрахователно събитие, защото ще „получи обратно“ от застрахования изплатеното застрахователно обезщетение. Нещо повече, той ще се обогати и неоснователно, защото ще задържи изплатената от застрахования застрахователна премия. Така се заобикаля разпоредбата на чл.343, ал.1 от КЗ (риск се поема само формално) и се нарушават разпоредбата на чл.433 от КЗ и общата забрана за неоснователно обогатяване, поради което т.6 от застрахователния договор е нищожна и не следва да се прилага.

След като не се доказва хипотеза, при която застрахователят има право на регрес спрямо застрахования, то искът се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на делото право на разноски има само ответникът, но няма искане за присъждането им, а и такива не са направени. Третото лице помагач няма право на разноски на основание чл.78, ал.10 от ГПК.

Мотивиран от горното Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ЛЕВ ИНС" АД, ЕИК – 121130788, против „ЕКОДЖЕН“ ООД, ЕИК 201934149, осъдителен иск за сумата от 10 934,40 лева (десет хиляди деветстотин тридесет и четири лева и четиридесет стотинки), представляваща изплатено от ищеца на Община Разград застрахователно обезщетение по застраховка „Гаранции по договор“, по която застрахован е „ЕКОДЖЕН“ ООД, поради забавено изпълнение на задълженията на ответника по Договор № *** г., ведно със законната лихва върху тази сума от 16.05.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ЛЕВ ИНС" АД, ЕИК – 121130788, за присъждане на разноски по делото.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач Община Разград, БУЛСТАТ 000505910, на страната на ищеца „ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ЛЕВ ИНС" АД, ЕИК – 121130788, и подлежи на обжалване пред Бургаския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____